

Utlåtande 2013:86 RI (Dnr 302-1722/2012)

Utredning av förutsättningar för att hela Västberga industriområde ska kunna bli ett område för boende och företagande

Motion (2012:63) av Maria Hannäs (V)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2012:63) av Maria Hannäs (V) om ”Utredning av förutsättningar för att hela Västberga industriområde ska kunna bli ett område för boende och företagande” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

I motion (2012:63) framför Maria Hannäs (V) att vissa delar av Västbergaområdet skulle kunna omdanas för dels bostadsändamål för att möta den ökande befolkningen i Stockholm, dels för olika former av industri och kontor. Maria Hannäs anser att området har en oplanerad struktur och skulle kunna utnyttjas mer effektivt än idag. Mot bakgrund av detta föreslås i motionen att staden utreder förutsättningarna för att göra Västbergaområdet till ett attraktivt område för boende och företagande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden,

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB och Stockholm Business Regional Development AB. Dessutom har Västberga Företagsgrupp inkommit med yttrande.

Stadsledningskontoret konstaterar att det enligt översiktsplanen finns starka skäl att i dagens läge behålla de verksamheter som finns i området.

Exploateringsnämnden anser att Västberga industriområde enligt översiktsplanen och stadens riktlinjer ska bevaras som verksamhetsområde.

Fastighetsnämnden konstaterar att de inte äger några fastigheter inom Västberga industriområde och har därför inga synpunkter på motionen.

Stadsbyggnadsnämnden anser att området med sin centrala placering har en mycket viktig funktion som distributionscentrum för hela Stockholmsregionen. Utan omlastningsmöjligheter skulle andelen tung trafik in och genom centrala Stockholm öka.

Trafik- och renhållningsnämnden anser att en planändring till kontor och/eller bostäder i delar av området skulle inskränka på verksamheternas möjlighet till utveckling.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd konstaterar att en bebyggelse av Västberga industriområde skulle stå i motsats till Söderortsvisionen, som bland annat innebär att Stockholms södra delar ska utvecklas med fler arbetsplatser. Nämnden anser dock att frågan kan utredas utifrån de förutsättningar som krävs för att området ska kunna fortsätta att fungera som terminal- och verksamhetsområde.

Stockholms Stadshus AB anser att staden idag har mycket få områden kvar som är planlagda för industrianvändning och för att bibehålla förutsättningarna för teknisk försörjning och närliggande omlastning av varor till staden, måste dessa än så länge undantas från möjligheter att komplettera med bostadsbebyggelse.

Västberga Företagsgrupp anser att idén med en blandad stad även ur ett företags- och tillväxtperspektiv är bra men Västberga industriområde är inte lämpligt för bostadsinblandning. En planändring till kontor och/eller bostäder i delar av området skulle inskränka på verksamheternas möjlighet till utveckling.

Mina synpunkter

År 2024 beräknas Stockholms stad bestå av en miljon människor, vilket ställer krav på såväl bostäder som service.”Promenadstaden – Översiktsplan för Stockholm”, beskriver de strategier som behövs för att möta denna utveckling. I denna anges Västberga som ett industri- och terminalområde, som utgör

omlastningsstation och distributionscentra för en mängd olika varor. Enligt översiktsplanen finns starka skäl att i dagens läge behålla dessa verksamheter, trots att området är attraktivt för annan markanvändning. Staden har idag mycket få områden som är planlagda för industrianvändning och i syfte bibehålla förutsättningar till god försörjning av varor till Stockholmsregionen, vilket även påpekas av Västberga Företagsgrupp, bör Västberga tillsvidare undantas bostadsbebyggelse.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2012:63) av Maria Hannäs (V) om utredning av förutsättningar för att hela Västberga industriområde ska kunna bli ett område för boende och företagande.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Karin Wanngård (S) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Att delvis bifalla motionen
2. Utöver detta anföras

Vi arbetar för ett Stockholm som är långsiktigt hållbart. Det kräver att vi säkrar och ökar antalet jobb, samtidigt som miljöpåverkan hålls nere. Västberga-Årsta är en pusselbit som kan bidra till den visionen. Västberga industriområde med Årsta partihallar är ett område med stor potential. Det ligger nära Stockholms innerstad och har goda järnvägsförbindelser, vilket båda är bra för miljön eftersom det minskar miljöskadliga transporter. Dessutom är området stort vilket öppnar för bostadsbyggande och ger möjlighet för industrin att såväl växa som omforma sig efter förändringar i omvärlden.

Vi vet att förutsättningarna är ovanligt goda i Västberga-Årsta. Till detta ska läggas att både företrädare för livsmedelsindustrin och berörda arbetstagarorganisationer uttryckt önskemål om att Slakthusområdets livsmedelsindustri flyttas till Västberga-Årsta. Detaljer kring utvecklingen av området behöver utredas vidare. Att i nuläget stänga dörren till den möjlighet som utvecklingsområdet ger vore mycket oklokt.

I Stockholms strategiska Vision 2030 har staden förbundit sig att arbeta för unika möjligheter till arbete genom ett varierat utbud av arbeten och ett stort och brett näringsliv som skapar arbetstillfällen. I samma vision slås fast att transportsystemet ska utmärkas av en innovativ och koldioxidneutral transport- och miljöteknik och en välutbyggd logistisk planering. Smarta trafiklösningar ska byggas för att kunna uppnå målet om att vara fossilbränslefrött år 2050. Denna vision förpliktigar. Stadens ledning

måste ta den på allvar. Annars kommer Stockholm att utvecklas i en riktning som blir sämre för de som bor och vistas här.

Reservation anfördes av borgarrådet Daniel Helldén (MP) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Att delvis tillstyrka motionen
2. Att uppdra åt staden att utreda förutsättningarna att göra lämpliga delar av Västberga till ett attraktivt område för boende och företagande
3. Att vidare anförda följande:

Stadsbyggnadsnämnden har fått en motion från Maria Hannäs (V) om utredning av förutsättning för att hela Västberga industriområde ska kunna bli ett område för både boende och företagande. I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att staden utreder förutsättningarna för att göra Västbergaområdet till ett attraktivt område för boende och företagande.

Miljöpartiet tycker att motionen är mycket intressant och delar Vänsterpartiets uppfattning om att staden i Västberga industriområde sitter på en mycket stor markresurs. Det är även mycket bra att staden i detta nu gör en översyn av planeringsinriktningarna för företagsområden, bland annat Västberga. Västberga industriområde som idag anges i Promenadstaden som ett industri- och terminalområde, har en viktig funktion som distributionscentrum. Miljöpartiet instämmer i Vänsterpartiets önskan om att uppdra staden att utreda förutsättningarna att göra Västberga till ett attraktivt område för boende och företagande. I en utredning om Västberga med möjligheter för både boende och företagande är det dock mycket viktigt att beakta spår- och terminalområdets betydelse för att miljövänligt transportera in gods i anslutning till regioncentrum.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2012:63) av Maria Hannäs (V) om ”Utredning av förutsättningar för att hela Västberga industriområde ska kunna bli ett område för boende och företagande” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 29 maj 2013

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Tomas Rudin, Olle Burell och Emilia Bjuggren (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Åsa Jernberg och Stefan Nilsson (båda MP) med hänvisning till reservationen av (MP) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Ann-Margarethe Livh (V) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Bifalla motionen
2. Samt att därutöver anföras

Hela området Västberga har en stor potential i framtiden att rymma såväl bostäder som industri och hantverk. Syftet med motionen är att utreda hur man bäst tar tillvara markanvändningen i hela området, hur en uppdelning i delområden kan ske och hur man bäst kan utnyttja mark som inte längre behövs, t.ex. för partihallarna. Närheten till bostadsområdena i Solberga i söder samt närheten till Årstafältet i öster kan ses som andra stora fördelar. Det goda kollektivtrafikläget, med bl.a. närhet till Årstabergets pendeltågstation och en framtida utbyggnad av spårtrafik mellan Årstaberget och Östberga/ Älvsjö gör att stråket väster om Östberga och mot Västberga kan var lämpligt för bostäder.

ÄRENDET

I motionen framförs att vissa delar av Västbergaområdet skulle kunna omdanas för dels bostadsändamål för att möta den ökande befolkningen i Stockholm, dels för olika former av industri och kontor. Maria Mannäs anser att området har en oplanerad struktur och skulle kunna utnyttjas mer effektivt än idag. Mot bakgrund av detta föreslås i motionen att staden utreder förutsättningarna för att göra Västbergaområdet till ett attraktivt område för boende och företagande.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, Stockholm Business Regional Development AB. Dessutom har Västberga Företagsgrupp inkommit med yttrande.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 februari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

I stadens översiktsplan, Promenadstaden, anges Västberga som ett industri- och terminalområde. Västberga utgör omlastningsstation och distributionscentra för en mängd olika varor. Området ligger nära kapacitetsstarka trafikleder och har en god tillgänglighet till målpunkterna för transporter. Enligt översiktsplanen finns det starka skäl att i dagens läge behålla dessa verksamheter, trots att området är attraktivt för annan markanvändning.

Kommunfullmäktige har också antagit riktlinjer för företagsområden, där

Västberga anges som ett klassiskt industriområde med blandade verksamheter.

För närvarande pågår ett arbete inom staden med en översyn av planeringsinriktningarna för företagsområden, bland annat Västberga. Stockholm Business Region leder arbetet i samarbete med stadens tekniska förvaltningar.

Stadsledningskontoret anser att utbyggnaden av staden ska ske i enlighet med stadens investeringsstrategi och att uppföljningen av de stadsutvecklingsstrategier som fastställts i översiktsplanen är viktig. Utredningar av förutsättningar för olika utvecklingsmöjligheter i staden för framförallt bostadsbyggande är väsentliga. Staden planerar för en långsiktig bostadsförsörjning med minst 100 000 nya bostäder fram till år 2030. Stadsledningskontoret kan dock konstatera att Västberga industriområde både

enligt översiktsplanen och stadens riktlinjer för företagsområden ska värnas i sin nuvarande funktion. Stadsledningskontoret anser att det därför för närvarande inte är aktuellt att utreda förutsättningarna för att utveckla området med inslag av bostäder. Funktionen som terminal- och verksamhetsområde måste vara överordnat så länge den funktionen behövs i Stockholm.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motion (2012:63) om utredning av förutsättningar för att hela Västberga industriområde ska kunna bli ett område för boende och företagande anses besvarad med hänvisning till vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 7 februari 2013 att som svar på remissen överlämna och återropa exploateringskontorets tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av ledamoten Anna Bäcklund m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamoten Ann-Margarethe Livh (V), *bilaga 1*.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 januari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Översiktsplan för Stockholm 2010

I översiktsplanen för Stockholm framhålls att det, för en fungerande stad, krävs att varuförsörjningen kan ske rationellt, kostnadseffektivt och miljöanpassat. En förutsättning för en väl fungerande varuförsörjning är de terminalområden som finns i Västberga-Årsta och i Lunda. Enligt översiktsplanen finns det starka skäl att behålla dessa verksamheter, trots att områdena är attraktiva för annan markanvändning. Terminalområdet i Västberga – Årsta ska därför värnas i sin nuvarande funktion i enlighet med stadens riktlinjer för företagsområden.

Stadens riktlinjer för företagsområden

Stadens riktlinjer för företagsområden ska ligga till grund för stadens planering av företagsområden. Enligt riktlinjerna ska Västberga ha följande inriktningar. I den västra delen av verksamhetsområdet är det lämpligt med blandade verksamheter med tunga transporter. Terminalområdet bör reserveras för transportintensiva verksamheter. Industrispåren behålls till fastigheter i den östra delen av Västberga (närmast anslutningen). Friliggande spårområden skulle kunna användas för företagsutveckling.

Kontorets sammanfattande bedömning

Stockholm växer och behovet av nya bostäder är stort. Det är därför viktigt att se till de möjligheter som finns för bostadsbyggande inom staden. Västberga industriområde ska dock både enligt översiktsplanen och stadens riktlinjer för

företagsområden bevaras som verksamhetsområde. Det är därför för närvarande inte aktuellt att utreda förutsättningarna för att utveckla området med inslag av bostäder.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 februari 2013 att som svar på remissen överlämna och åberopa fastighetskontorets tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av vice ordföranden Jakob Dalunde m.fl. (MP) och ledamoten Bengt Sandberg m.fl. (S), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamoten Sebastian Wiklund (V), *bilaga 1*.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 10 januari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Fastighetskontoret har till uppgift att förvalta stadens förvaltningsbyggnader, kommersiella byggnader, kulturbyggnader och idrottsanläggningar.

Fastighetsnämnden äger inte några fastigheter inom Västberga industriområde och kontoret har därför inte några synpunkter på denna motion.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 7 februari 2013 att som svar på remissen överlämna och åberopa stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av ledamoten Elina Åberg m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamoten Maria Hannäs (V), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 januari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Västberga industriområde anges i Promenadstaden som ett industri- och terminalområde. Terminalområdet ligger i östra delen av området, närmast södra stambanan och industriområdet ligger i den västra delen, närmast E4. Även i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUF 2010, är Västberga utpekad som ett område för terminaler och anläggningar. Området är också angivet

som viktigt distributionscentrum för hela Stockholmsregionen på grund av järnvägsanslutningen och de goda omlastningsmöjligheter som det för med sig. I mars 2008 antog också Kommunfullmäktige riktlinjer för företagsområden, där Västberga anges som ett klassiskt industriområde med blandade verksamheter. Riktlinjerna slår fast att den västra delen av området ska utvecklas med blandade verksamheter som kräver tunga transporter. För närvarande pågår ett arbete inom staden med en översyn av planeringsinriktningarna för företagsområden, bland annat Västberga. Stockholm Buisness Region leder arbetet och de tekniska förvaltningarna deltar. Rapporten väntas bli klar under våren 2014.

Med den centrala placeringen har området en mycket viktig funktion som distributionscentrum för hela Stockholmsregionen. Det är också ur hållbarhetssynpunkt av stor vikt att bevara Stockholms mest centrala terminalområde. Utan omlastningsmöjligheter skulle andelen tung trafik in till och genom centrala Stockholm öka.

Inom Västberga industriområde sker transporter med farligt gods på hela vägnätet och tidigare riskanalyser har visat att alla åtgärder som ökar personbilstrafiken inom industriområdet är olämpliga. De flesta fastigheter i Västberga är planlagda som industri med få eller inga restriktioner på användning. Det innebär att fastighetsägarna idag har i stort sett obegränsade möjligheter att utveckla sin verksamhet. En planändring till kontor och/eller bostäder i delar av området skulle inskränka på verksamheternas möjlighet till utveckling. Det bedöms därmed inte som lämpligt att kombinera den nuvarande användningen med kontor och bostäder.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 mars 2013 att som svar på remissen överlämna och återropa trafikkontorets tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamoten Kajsa Stenfelt (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av ledamoten Malte Sigemalm m.fl. (S), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 februari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Västberga industriområde anges i översiktsplanen Promenadstaden som ett industri- och terminalområde. Terminalområdet ligger i östra delen av området, närmast södra stambanan och industriområdet ligger i den västra delen, närmast E4/E20. Även i den

regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUF 2010, är Västberga utpekad som ett område för terminaler och anläggningar. Området är också angivet som viktigt distributionscentrum för hela Stockholmsregionen på grund av järnvägsanslutningen och de goda omlastningsmöjligheter som det för med sig. I mars 2008 antog också Kommunfullmäktige riktlinjer för företagsområden, där Västberga anges som ett klassiskt industriområde med blandade verksamheter. Riktlinjerna slår fast att den västra delen av området ska utvecklas med blandade verksamheter som kräver tunga transporter.

För närvarande pågår ett arbete inom staden med en översyn av planeringsinriktningarna för företagsområden, bland annat Västberga. Stockholm Business Region leder arbetet och de tekniska förvaltningarna deltar. Rapporten väntas bli klar under våren 2014. Med den centrala placeringen har området en mycket viktig funktion som distributionscentrum för hela Stockholmsregionen.

Det är också ur hållbarhetssynpunkt av stor vikt att bevara Stockholms mest centrala terminalområde. Utan omlastningsmöjligheter skulle andelen tung trafik in till och genom centrala Stockholm öka.

Inom Västberga industriområde sker transporter med farligt gods på hela vägnätet och tidigare riskanalyser har visat att alla åtgärder som ökar personbilstrafiken inom industriområdet är olämpliga. De flesta fastigheter i Västberga är planlagda som industri med få eller inga restriktioner på användning. Det innebär att fastighetsägarna idag har i stort sett obegränsade möjligheter att utveckla sin verksamhet. En planändring till kontor och/eller bostäder i delar av området skulle inskränka på verksamheternas möjlighet till utveckling. Det bedöms därmed inte som lämpligt att kombinera den nuvarande användningen med kontor och bostäder.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 7 februari 2013 att som svar på remissen överlämna och återrapportera Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av vice ordföranden Eva Fagerhem m.fl. (S), ledamoten Jessica Jorntun m.fl. (MP) och ledamoten Carita Stenbacka Tenezakis (V), *bilaga 1*.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 januari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Idén om bostadsbebyggelse i Västberga verksamhetsområde har dykt upp från och till under flera år. För ett antal år sedan fattades ett inriktningsbeslut om Västbergas framtid gemensamt av flera berörda nämnder i staden. Där framgick att Västberga är

strategiskt viktigt som fortsatt terminalområde i Stockholm när andra industriområden i kommunen exploateras med bostäder. Närheten till E4 och stambanan gör läget mycket strategiskt för ändamålet.

Söderortsvisionen innebär bland annat att Stockholms södra delar ska utvecklas med fler arbetsplatser. Om Västberga bebyggs kan det komma att stå i motsats till stadens vision. Utan att närmare känna till alla förutsättningar anser förvaltningen ändå att frågan kan utredas utifrån de förutsättningar som krävs för att området ska kunna fortsätta att fungera som terminal- och verksamhetsområde. Om Västberga kan utvecklas och bli mer attraktivt för kontorsverksamhet kan det också bidra till en förbättrad stadsmiljö i området. Förvaltningen tror att Västberga vinner mycket på att utvecklas för kontor och eventuellt bostäder. Det skulle då kunna användas mer effektivt, moderniseras och göras mer attraktivt och tillgängligt. Idén att koppla samman Västberga och Östberga låter som en tilltalande tanke, med fortsatt koppling till det nya Årstafältet. Funktionen som terminal- och verksamhetsområde måste dock vara överordnat så länge den funktionen behövs i Stockholm.

I fråga om SJ:s spårområde känner förvaltningen inte till i vilken utsträckning det används men vill ändå understryka vikten av att möjliggöra spårtransporter även i framtiden.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB: s yttrande daterat den 18 februari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm Business Regions (SBR) remissvar har i huvudsak följande lydelse:

SBR anser att idén med en blandad stad även ur ett företags- och tillväxtperspektiv är bra men att Västberga industriområde inte är lämpligt för bostadsinblandning.

Redan idag kan konstateras att området med sin centrala placering har en mycket viktig funktion som distributionscentrum för hela Stockholmsregionen. Inom området sker dessutom transporter med farligt gods på hela vägnätet och tidigare riskanalyser har visat att alla åtgärder som ökar personbilstrafiken inom industriområdet är olämpliga.

De flesta fastigheter i Västberga är planlagda som industri med få eller inga restriktioner på användning, vilket innebär att fastighetsägarna kan utveckla sin verksamhet, i stort sett obegränsat. Då en planändring till kontor och/eller bostäder i delar av området skulle inskränka på verksamheternas möjlighet till utveckling bedömer SBR att det inte är lämpligt att kombinera den nuvarande användningen med kontor och bostäder (*bilaga*).

Koncernledningens synpunkter

I stadens ”Översiktsplan för Stockholm – Promenadstaden” som antogs av kommunfullmäktige den 15 mars 2010 anges Västberga som ett av tre utpekade terminalområden, som har stor betydelse bl.a. för stadens och regionens

varuförsörjning.

Västberga och Lunda utgör omlastningsstationer och distributionscentra för en mängd olika varor. Vidare anges också att; ”Områdena ligger nära kapacitetsstarka trafikleder och har en god tillgänglighet till målpunkterna för transporter. Det finns starka skäl att i dagens läge behålla dessa verksamheter, trots att områdena är attraktiva för annan markanvändning.” Planeringsinriktningen i dessa områden är därför att de ska värnas i sin nuvarande funktion.

Idag har staden mycket få områden kvar som är planlagda för industrianvändning, och för att bibehålla förutsättningarna för teknisk försörjning och närliggande omlastning av varor till staden, måste dessa än så länge undantas från möjligheter att komplettera med bostadsbebyggelse.

Västberga Företagsgrupp

Västberga Företagsgrupps yttrande daterat den 12 februari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Västberga Företagsgrupp anser att idén med en blandad stad även ur ett företags- och tillväxtperspektiv är bra men Västberga industriområde är inte lämpligt för bostadsinblandning.

Redan 2007 antog Kommunfullmäktige riktlinjer för företagsområden där Västberga anges som ett klassiskt industriområde med blandade verksamheter. Där fastslås att den västra delen av området ska utvecklas med blandade verksamheter som kräver tunga transporter.

För närvarande pågår projektet FÖRETAGSOMRÅDEN I VÄRLDSKLASS som bland annat är en översyn av planeringsinriktningarna för företagsområden, däribland Västberga.

Redan idag är området med sin centrala placering ett mycket viktigt distributionscentrum för försörjning av varor till Stockholmsregionen. Inom området sker transporter med farligt gods på hela vägnätet och tidigare riskanalyser har visat att alla åtgärder som ökar personbilstrafiken inom industriområdet är olämpliga. Som en konsekvens av bostäder i området kan distributionsverksamheten tvingas flytta längre ut från staden. Detta är mycket olämpligt ur miljösynpunkt då varje 24-meters lastbil omlastas till cirka 25 mindre lastbilar. Det innebär att 25 motorer i de mindre lastbilarna i framtiden skulle behöva köra samma sträcka som idag en motor i 24-metersbilen kör. Och det rör sig om fler än tusen stora lastbilar varje dag. Den negativa påverkan på miljön skulle bli betydande.

De flesta fastigheter i Västberga är planlagda som industri med få eller inga restriktioner på användning, vilket innebär att fastigheterna kan utveckla sin verksamhet i stort sett obegränsat. Då en planändring till kontor och/eller bostäder i delar av området skulle inskränka på verksamheternas möjlighet till utveckling bedömer Västberga Företagsgrupp att det ytterst olämpligt att kombinera den

nuvarande användningen med kontor och bostäder.

RESERVATIONER M.M.

Exploateringsnämnden

Reservation anfördes av ledamoten Anna Bäcklund m.fl. (MP) enligt följande.

Bifalla motionen och att uppdra åt staden att utreda förutsättningarna att göra Västberga till ett attraktivt område för boende och företagande.

Samt att anföra följande:

Exploateringsnämnden har för yttrande fått en motion av Maria Hannäs (V) om utredning av förutsättningarna för att hela Västberga industriområde ska kunna bli ett område för både boende och företagande. I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att staden utreder förutsättningarna för att göra Västbergaområdet till ett attraktivt område för boende och företagande.

Miljöpartiet anser att motionen är mycket intressant och poängterar att staden i Västberga industriområde har en mycket stor markresurs. Staden ska göra en översyn av planeringsinriktningarna för företagsområden, bland annat Västberga. Västberga industriområde – som i Promenadstaden anges som ett industri- och terminalområde – har en viktig funktion som distributionscentrum.

Det finns goda förutsättningar att göra Västberga till ett attraktivt område för boende och företagande.

Reservation anfördes av ledamoten Ann-Margarethe Livh (V) enligt följande.

Att tillstyrka motionen

att därutöver anföra

Stockholm är i ett skriande behov av bostäder, särskilt hyresrätter med hyror som även unga och studenter har råd att efterfråga. Kontoret hänvisar till stadens översiktsplan och riktlinjer för företagande, men nämner inte om vissa avsteg från dessa planer skulle kunna göras för att på ett bättre sätt nyttja marken i Västberga och upplåta en del av området till bostäder. Vänsterpartiet menar att området har potential att utvecklas, och att denna fråga förtjänar en närmare utredning.

Fastighetsnämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Jakop Dalunde m.fl. (MP) och ledamoten Bengt Sandberg m.fl. (S) enligt följande.

Fastighetsnämnden beslutar att som svar på remissen föreslå att

- Motionen delvis tillstyrks

- Utöver detta anföra

Vi arbetar för ett Stockholm som är långsiktigt hållbart. Det kräver att vi säkrar och ökar antalet jobb, samtidigt som miljöpåverkan hålls nere. Västberga-Årsta är en pusselbit som kan bidra till den visionen.

Västberga industriområde med Årsta partihallar är ett område med stor potential. Det ligger nära Stockholm och har goda järnvägsförbindelser, vilket båda är bra för miljön eftersom det minskar miljöskadliga transporter. Dessutom är området stort vilket öppnar för bostadsbyggande och ger möjlighet för industrin att såväl växa som omforma sig efter förändringar i omvärlden.

Vi vet alltså redan att förutsättningarna är ovanligt goda i Västberga-Årsta. Till detta ska läggas att både företrädare för livsmedelsindustrin och berörda arbetstagarorganisationer uttryckt önskemål om att Slakthusområdets livsmedelsindustri flyttas till Västberga-Årsta. Detaljer kring utvecklingen av område behöver utredas vidare. Att i nuläget stänga dörren till den möjlighet som utvecklingsområdet ger vore mycket oklokt.

I Stockholms strategiska Vision 2030 har staden förbundit sig att arbeta för unika möjligheter till arbete genom ett varierat utbud av arbeten och ett stort och brett näringsliv som skapar arbetstillfällen. I samma vision slås fast att transportsystemet ska utmärkas av en innovativ och koldioxidneutral transport- och miljöteknik och en välutbyggd logistisk planering. Smarta trafiklösningar ska byggas för att kunna uppnå målet om att vara fossilbränslefritt år 2050.

Denna vision förpliktigar. Stadens ledning måste ta den på allvar. Annars kommer Stockholm att utvecklas i en riktning som blir sämre för de som bor och vistas här.

Reservation anfördes av ledamoten Sebastian Wiklund (V) enligt följande.

Fastighetsnämnden instämmer med motionären. Det är viktigt att utveckla ett program för bostäder och företagande som motionären skriver. Detta är ett område som har många möjligheter och en utredning för hur man bäst tar vara på de möjligheter som finns.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation anfördes av ledamoten Elina Åberg m.fl. (MP) enligt följande.

1. Uppdra staden att utreda förutsättningarna att göra Västberga till ett attraktivt område för boende och företagande
2. Vidare anföra följande:

Stadsbyggnadsnämnden har fått en motion från Maria Hannäs (V) om utredning av förutsättning för att hela Västberga industriområde ska kunna bli ett område för både boende och företagande. I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att

staden utreder förutsättningarna för att göra Västbergaområdet till ett attraktivt område för boende och företagande.

Miljöpartiet tycker att motionen är mycket intressant och delar Vänsterpartiets uppfattning om att staden i Västberga industriområde sitter på en mycket stor markresurs. Det är även mycket bra att staden i detta nu gör en översyn av planeringsinriktningarna för företagsområden, bland annat Västberga. Västberga industriområde som idag anges i Promenadstaden som ett industri- och terminalområde, har en viktig funktion som distributionscentrum.

Miljöpartiet instämmer i Vänsterpartiets önskan om att uppdra staden att utreda förutsättningarna att göra Västberga till ett attraktivt område för boende och företagande.

Reservation anfördes av ledamoten Maria Hannäs (V) enligt följande.

Hela området Västberga har en stor potential i framtiden att rymma såväl bostäder som industri och hantverk. Syftet med motionen är att utreda hur man bäst tar tillvara markanvändningen i hela området, hur en uppdelning i delområden kan ske och hur man bäst kan utnyttja mark som inte längre behövs, t.ex. för partihallarna. Närheten till bostadsområdena i Solberga i söder samt närheten till Årstafältet i öster kan ses som andra stora fördelar. Det goda kollektivtrafikläget, med bl.a. närhet till Årstabergets pendeltågstation och en framtida utbyggnad av spårtrafik mellan Årstaberget och Östberga/ Älvsjö gör att stråket väster om Östberga och mot Västberga kan var lämpligt för bostäder.

Trafik- och renhållningsnämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) enligt följande.

1. Uppdra staden att utreda förutsättningarna att göra lämpliga delar av Västberga till ett attraktivt område för boende och företagande
2. Samt att vidare anför följande:

Trafik- och renhållningsnämnden har fått en motion från Maria Hannäs (V) om utredning av förutsättning för att hela Västberga industriområde ska kunna bli ett område för både boende och företagande. I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att staden utreder förutsättningarna för att göra Västbergaområdet till ett attraktivt område för boende och företagande.

Miljöpartiet tycker att motionen är intressant och delar Vänsterpartiets uppfattning om att staden i Västberga industriområde sitter på en mycket stor markresurs. Det är även mycket bra att staden i detta nu gör en översyn av planeringsinriktningarna för företagsområden, bland annat Västberga. Västberga industriområde som idag anges i

Promenadstaden som ett industri- och terminalområde, har en viktig funktion som distributionscentrum. I en utredning om Västberga med möjligheter för både boende och företagande är det mycket viktigt att beakta spår- och terminalområdets betydelse för att miljövänligt transportera in gods i anslutning till regioncentrum.

Miljöpartiet instämmer i Vänsterpartiets önskan om att uppdra staden att utreda förutsättningarna att göra Västberga till ett attraktivt område för boende och företagande.

Reservation anfördes av ledamoten Kajsa Stenfelt (V) enligt följande.

- 1 Bifalla motionen
- 2 Därutöver anföras:

Stockholm behöver bygga mycket bostäder för att möta en ökande befolkning, och därför krävs det att staden bygger både rätt och tätt. Västbergaområdet är idag ett område där marken utnyttjas ineffektivt, och man bör därför utreda förutsättningarna att planera för ett område med både bostäder och industri.

Det borde gå att utnyttja marken på ett förnuftigare sätt, och inte bara döma ut förslaget för att det på vissa delar i området sker transporter av farligt gods.

Särskilt uttalande gjordes av ledamoten Malte Sigemalm m.fl. (S) enligt följande.

Motionens intentioner är lovansvärda. Vi anser dock att det skulle bli svårt att skapa förutsättningar för attraktivt boende inom Västberga industriområde. Stockholm behöver i dagsläget denna typ av verksamhetsområde för bland annat omlastnings- och distributionsverksamhet till staden. Området har spårförbindelse vilket innebär minskad miljöbelastning jämfört med gods på lastbil.

I dagsläget är Västberga industriområde ett område med mycket tung trafik, vilket innebär ytterligare sämre förutsättningar för attraktivt nyskapande av bostäder inom området. Däremot ser vi positivt på om området kunde rustas upp och en del av de ruffiga fastigheterna kunde få en ansiktslyftning.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordföranden Eva Fagerhem m.fl. (S), ledamoten Jessica Jorntun m.fl. (MP) och ledamoten Carita Stenbacka Tenezakis (V) enligt följande.

”Att överlämna följande som remissyttrande till kommunstyrelsen.

Vi ser positivt på att låta utreda förutsättningarna för att göra åtminstone delar av Västberga industriområde till ett område för både bostäder och företagande.

Särskilt i västra Västberga är det lätt att se att en omvandling till bostadsområde, gärna blandat med kontorslokaler och andra verksamheter, är inte bara i linje med visioner som bland andra Vänsterpartiet och Miljöpartiet delar utan också i linje med stadens/alliansens visioner. Bostäder istället för dagens lite ruffiga småindustri skulle till exempel förbättra miljön för Solbergaskolan mittemot, samt göra gång- och cykelstråk i området tryggare.

Stadsdelen Västberga har mycket att vinna, dels på att få en bättre balans mellan befolkning dagtid och befolkning nattetid, dels på att bli bättre integrerad med omkringliggande stadsdelar.

Järnvägsområdet i östra Västberga lämpar sig dock mindre bra för en liknande omvandling. Det behövs eftersom mer av framtidens transporter måste gå på järnväg istället för på landsväg.”

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2012:63

2012:63

**Motion av Maria Hannäs (V) om utredning av
förutsättningar för att hela Västberga
industriområde ska kunna bli ett område för både
boende och företagande**

Dnr 302-1722/2012

Storstockholm ska bygga mycket bostäder för att möta en ökande befolkning. För detta krävs dels att kranskommunerna bygger mycket, eftersom mark finns, dels att Stockholms stad bygger både tätt och rätt. Stockholm har tagit i anspråk flera större områden, som tidigare varit planlagda för andra ändamål, främst inom hamn- och transportsektorn. Idag är de våra viktiga stadsutvecklingsområden, Hammarby Sjöstad, Norra Djurgårdsstaden, Hagastaden (Norra stationsområdet) Lindhagen, Ulvsunda - Mariehäll m.fl. Några områden som är aktuella för planläggning är bl.a. Lövholmen (Liljeholmen - Gröndal) och Lilla Essingen.

Ett område som inte ofta nämns är Västberga industriområde samt SJ:s spårområde. Idag är en stor del av området belagt med spår som används och som är riksintresse för person- och godstransporter. Delar av spårområdet ser ut som om det inte används och ligger nära stora trafikleder, inte minst Essingeleden som tillsammans med Åbyvägen, Årstälänken och Västberga Allé är kraftiga barriärer. Området som helhet ligger mycket nära innerstaden och tillhör det som kallas "Stadens krans" och är i dag huvudsakligen försörjt med busstrafik. Pendeltågstationen Årstaberget ligger i norr men saknar utgång mot området. Inom Årsta partihallars område har mark frigjorts genom ändrade logistikförhållanden.

Hela Västbergaområdets oplanerade struktur med blandade bebyggelsedelar och hushöjder gör att marken utnyttjas ineffektivt. För att möta en ökande befolkning skulle vissa delar av området kunna omdanas för

bostadsändamål och vissa delar för olika former av industri och kontor. Inte minst behövs nya kontorslokaler för att om möjligt flytta ut kontor från innerstaden och få fler bostäder i city. Delar av området skulle kunna överdäckas (där inte farligt gods transporteras). En idé skulle kunna vara att koppla ihop Östberga med Västberga i ett stråk via Åbyvägen, Västberga Allé och Västbergavägen. Redan idag finns där ett grönt stråk att utveckla till en bra grönstruktur (med ekodukt över stambanan) och med nya bostäder. Tomten där flyktingbostäderna legat är också en plats för bostadsbebyggelse. Staden borde utreda hur delar av ovanstående skulle kunna tillföra staden fler bostäder.

Jag föreslår att Kommunfullmäktige beslutar följande
att staden utreder förutsättningarna för att göra Västbergaområdet till ett attraktivt område för boende och företagande.

Stockholm den 26 november 2012

Maria Hannäs